

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 191

Un any, 10 ptes.

3 de gener de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 278
TELÉFON 1114

El nostre camí ascendent

Heus aquí que en aquests dies, entre el Nadal i l'Epifania, clars i lluminosos per a tot esperit cristià, comença CATALUNYA SOCIAL l'any cinquè de la seva vida. I el comença amb una nova presentació, amb vestit més folgat que l'usat fins ara, i, el que és més interessant, amb nou braó espiritual, amb empena sempre renovellada, i amb nou enardiment en la santa lluita pel regnat de la pau de Crist en la nostra societat.

La tasca pacient i quieta i una història de quatre anys ens han fet comprendre com realment la nostra revista ha vingut a emplenar un buit en la nostra terra; i l'evidència del fet ha estat més gran en el darrer any, donada la fervor amb què ens han acompanyat i ens han estimulat els germans de totes les contrades de Catalunya. Era una necessitat que l'acció social catòlica fos practicada empeltant-la en el seny català; i per això CATALUNYA SOCIAL, amb la senyera ben desplegada de la religió catòlica i subjecta sempre a les autoritats eclesiàstiques i a les normes dictades per l'Eminentíssim Sr. Cardenal-Arquebisbe Delegat per a l'acció social catòlica, ha enfondit en la consciència del poble català cercant la major eficàcia d'aquelles normes en el terreny ufanós de la nostra vida social característica.

I amb l'esperit cristià per base, amb una disciplina absoluta i un incondicional acatament a la veu dels Pastors d'Israel, amb una devoció sempre creixent a les veus racials del nostre poble, i amb una santa independència davant la veritat en contra dels sempre potents (i potser avui més que mai) convencionalismes socials, ha fet un camí modest però clar com un raig de llum. Els milers

i milers de subscriptors amb què avui comptem, els afectes dels amics que ens volten i ens encoratgen, són el nostre premi i la nostra corona de triomf. Sense apartar-nos mai de les bases essencials del nostre programa, i deixant, en canvi, un marge ben ample de discussió en tot ço que és opinable i que no afecta a les nostres tradicionals essències (fins a l'extrem que alguna volta ha pogut semblar que nosaltres mateixos ens contradíem), han transcorregut quatre anys de la nostra vida.. I en començar el cinquè, volem i havem de correspondre a l'afectuositat i al favor dels amics dient-los senzillament: Aquí teniu la vostra obra, que ho és de tots plegats; materialment es presenta amb més amplitud que abans; i espiritualment, després d'un examen de consciència davant de Déu i davant de les necessitats de la terra, no trobem altra cosa a dir sinó que seguirem el mateix camí fins ara afressat, sense rectificacions, sense decaïment, sense eufemismes de cap mena. Una nova onada de joventut i d'esperits oberts ha arribat fins a nosaltres; però no per imposar canvis de cap mena, sinó per enfortir les posicions nostrades. Al cap i a la fi, vosaltres, lectors, i nosaltres, escriptors, cerquem una sola cosa, magníficament sintetitzada pel nostre gran Pare Pius XI en aquell lema de "la pau de Crist en el Regnat de Crist".

No ens abandoneu, amics; que en mig de nostra societat, amarada de sensualisme, brilli forta i potent la flama de l'espiritualitat cristiana, de l'esforç de tots els homes de bona voluntat depèn. Vulguem-nos comptar entre els escollits!

Una perspectiva

L'any que comença

Havem traspassat ja el pòrtic del nou any, del període 1925 de l'Era Cristiana, que, malgrat tots els esforços de la impietat, era cristiana segueix essent.

Què ens reserva aquesta tirallonga de trescents seixanta cinc dies? Quines sorpreses enclou aquest període de temps per als nostres ulls avesats a tota innovació, a tota cosa impensada? Què ens portarà el 1925 a nosaltres, els homes d'aquesta trista generació als quals res no sorprèn de tantes coses que han vist?

No som pas amics de fer profecies. Demés, per a nosaltres, cristians, aquesta divisòria de l'any no ha de marcar fita de cap mena, ja que el temps és cosa delimitada arbitràriament pels homes i el nostre esguard el tenim posat més amunt de les fites posades per aquests.

Però no deixa d'ésser cosa interessant mirar en- rera quan una d'aquestes fites ens diu que un altre tros de la nostra vida s'ha escolat ja i que un pas més ens acosta al nostre terme definitiu, que és l'Eternitat.

I què deixem al darrera en finir l'any 1924?

* * *

Vingué un dia que la guerra europea va acabar-se. Fou l'any 1918. I aquell any fou considerat per tots com un bon any i assenyalat amb pedra blanca damunt el calendari i en els fulls de la història.

Creguérem, de bona fe, que aquell trossejament de carn humana havia acabat, i que mai més els homes no serien empesos per la follia d'anar pels camins del desastre i la tragèdia. I restàrem satisfets de la posició que l'armistici ens procurava.

Però heus aquí que les truculències de Rússia ens feren albirar un Orient ple de sang i de des- conhort, i altra vegada la nostra retina es trobà tenyida de vermell. I desitjàrem novament la pau.

El Tractat de Versalles ens anuncià una nova era. I aquesta està encara per venir. Les tropes aliades entraren novament a Alemanya, i la revolució comunista deixà sentir trasbalsos a Baviera, a Hongria, gairebé a Itàlia. I la pau de Versalles, tampoc fou pau.

Ara, en el precís moment en què un pla de reparacions i indemnitzacions és elaborat, se'ns diu novament que la pau retorna, i... en efecte; els Soviets aixequen revolució a Estònia, prenen possessió d'una Ambaixada a França, i aquesta nació comença una guerra religiosa que ningú no sap ni endevina les conseqüències que pot tenir. La maçoneria, abatuda un temps, torna a trasbalsar Europa sencera, i certes conquestes fetes pel Vaticà trontollen altre cop.

I la pau no ve.

No sembla, doncs, gaire afalagadora la perspectiva de l'any 1925 per aquest costat.

* * *

Però la Providència vetlla. I el dit de Déu tot ho dirigeix. I mentre la nostra germana França suspèn el seu representant en el Vaticà, i mentre la maçoneria endogala cada dia més els catòlics d'arreu del món; i mentre una guerra religiosa sembla a punt d'esclatar, aquest any 25 ve com Any Sant, i el Pare de tots, el Successor de Pere, des del Tron on quasi vint segles l'han consagrat com a permanent, llença al món una crida amorosida recordant aquest any de gràcia especialíssima de 1925.

Els pobles han respost ja a la veu del Sant Pare. I a estols de milers i milers es preparen per envair Roma i donar al món la prova més estu- penda i més contundent de la seva fe. I és consolador veure com països protestants oficials, com Alemanya, anuncien una peregrinació setmanal a Roma durant tot l'any, i com els germans d'Amèrica acuden en munió, i com en tot el món s'al- biren camins afressats per acudir a la tomba dels Sants Apòstols a enrobastir la fe.

Qui dubta que l'any 1925 ha d'ésser gloriós per a la cristianitat? Aquest mateix udol de l'in- fern llençant al món totes les seves forces de combat ens indica clarament la grandiositat de l'any que comença.

I ens indica, al mateix temps, el nostre camí i el nostre deure. Per als cristians no són temibles els anys de lluita, ja que a lluitar hem vingut al món, i lluita és la vida de l'home damunt la ter- ra. Al contrari, la lluita ens-ha d'enardir i ha de d'enfortir la nostra fe.

Al cap i a la fi, ja sabem que de pau per a nos- altres no n'hi ha més que una: la promesa als homes de bona voluntat, als victoriosos, als que lluitant vencen i triomfen i resten en pau amb la seva consciència.

Recordem-nos de les paraules que cada diumen- ge se'ns repeteixen en anunciar-nos les festes de la setmana; i que tots els dies són sants i bons per als que estan en gràcia de Déu. I d'aquests dies, no en resten pas exclosos els dies de lluita més aferrissada.

Com hem de témer, doncs, el que pugui esde- venir durant l'any 1925, si aquest serà per al món un Any Sant i per a nosaltres una successió de dies cada un dels quals ha d'ésser bo i sant si con- formem la nostra vida amb la llei de Déu?

Aquest número ha passat per la censura militar

La família de les classes mitges

En estudiar l'estructura d'una societat, es veu que la gran massa del seu organisme està composta de famílies obreres. Si no tenen estabilitat, ni consideració social, ni benestar físic, ni sanitat moral, l'organisme social està ferit o està malalt. La societat segueix mals viarany. Perquè camini bé cal tenir en compte totes aquestes coses i això és una de les grans justificacions de la política i de l'acció socials.

Amb la política social l'Estat exerceix una tutela damunt la família obrera no solament per garantir els seus drets, sinó també per a fer possible el bé comú.

Amb l'abandonament i la preterició de les famílies obreres no hi ha bé comú possible. Amb l'acció social cerquem idèntic resultat tots els que treballen guiats per un mateix ideal.

La família de les classes mitges, especialment la de les classes professionals, no té tanta importància social quantitativa, però qualitativament produeix un servei més gran a la societat.

Li prepara ciutadans per a funcions més excel·lents. D'ella principalment surten l'home de ciència, l'artista, el sacerdot, el magistrat que garantitza els drets, l'advocat que els defensa, el metge que vetlla per la salut, el polític que governa, el funcionari que administra, l'*élite* de les classes econòmicament productores. En elles rau el poder espiritual, la vida del dret i la clau del progrés intel·lectual, moral i material.

Els prepara amb major sacrifici.

Preparar un obrer a la societat costa menys temps, menys esforç i menys sacrificis econòmics, que preparar un metge, un magistrat, un artista, un polític, un economista o un enginyer.

Als divuit anys, ja pot tenir feta l'obra la seva capacitat professional; a aquesta edat, pocs seran útils per a enginyers, per a empresaris, per a metges o magistrats.

Als catorze anys, el fill és ja, en general, una font d'ingrés per a la família obrera. Per a la família mitja és una preocupació, una incògnita inquietant, una càrrega econòmica feixuga. Encara no ha acabat la preparació dels servidors que la societat necessita i es veu en la necessitat de seguir esmerçant energies morals i mitjans econòmics.

Des d'aquest punt de vista la família de la classe mitja presta serveis més feixucs i més útils a la societat, i és, per tant, injustícia, ingratitud i imperícia directiva que la societat i l'Estat no l'estimulin i encoratgin i que la deixin oblidada, menyspreada i preterida.

També per a ella havem de servir la predilecció i l'esforç de nostra acció social, i ha d'haver-hi una política social tutelar i encoratjadora. I avui aquesta no existeix. Almenys ella així ho creu. I la veu amb la qual es plany és un clam.

* * *

La càrrega que plana aclaparadorament damunt aquesta família és generalment proporcional al nombre dels seus fills.

Per refusar o minvar aquesta càrrega disminueixen molt els fills. Això és negar a la societat un

concur que li és necessari i no és injust que la societat es defensi contra aquest egoisme familiar.

Però com més gran és el nombre dels fills, major és l'esforç moral per a educar-los i major el sacrifici econòmic per a fer-los útils a la societat. Cal, doncs, per ésser de justícia, que la societat ajudi generosament les famílies nombroses.

Qui és que l'ajuda? La societat? L'Estat? El Municipi?

Un pare lloga una casa. El propietari li diu, o almenys ho pensa: "Tens molts fills? Faran malbé l'immoble, molestaran els veïns. Aquesta casa no és per tu. Te la llogaria si no haguessis tingut tants fills. La llogaré a aquell que no en tingui". El pare de família diu en sortir: "Sí, els fills em posen en un pla d'inferioritat".

Una mare, mestressa de casa, cerca una serventa. La serventa li diu: "Té molts fills? Això representa més treball i més impertinències. No accepto". La mare resta pensant que tenir molts fills complica la seva vida.

Dues famílies tenen idèntics ingressos, però l'una té molts fills i l'altra no en té cap. Saben que si el seu estatge no proporciona a cada un dels individus de la família una cubicació, una quantitat d'aire suficient, s'emmetzinen lentament i donen un cruel tribut no solament a la molèstia i a la manca d'higiene, sinó també a tota mena de malalties i de pèrdues de resistència i d'energies. Les dues cerquen aquest aire suficient, però la societat està organitzada de manera que a la família sense fills li diu: "Et donaré tot el que et calgui". I, adreçant-se a la família de molts fills, li diu en un to de blasme: "Què? Tens molts fills? Pitjor per tu. Aquest aire que necessites per viure et costarà quatre. Si no tens més que dos, more't, que es morin els teus fills, o almenys que visquin sotmesos a tota mena de misèries orgàniques". Els pares s'esguarden aclaparats i es diuen: "Hom diria que tenir molts fills és un sacrifici que mereix càstig".

Aquests casos són exemples escollits a l'atzar. Avui la societat empeny aquestes famílies vers les pràctiques funestíssimes del neo-malthusianisme. La societat necessita que la família de la classe mitja li doni el major nombre possible dels que han d'ésser els grans impulsors del seu progrés.

Unicament d'aquesta manera podrà fer entre ells una bona selecció. Però lluny d'estimular-la que compleixi aquest deure, la castiga si el compleix. Certament que això ho fa per inconsciència, però cal sacsejar-la i fer-li veure que deixar d'evitar aquests mals o no intentar evitar-los és una comoditat que li sortirà molt cara.

La societat no exerceix cap tutela damunt les famílies nombroses, especialment les de les classes mitges, però se'n capté el Municipi? Se'n capté l'Estat?

No sé ben bé si és el Municipi el qui ens obliga a pagar l'impost de lloguer. Fixa com a base el lloguer i aquest no és sempre proporcional a la riquesa, als mitjans de vida de la família, però sempre ho és al nombre dels fills. Una família de set fills no cap a la casa on pot viure folgadamente una altra que no els té. Com més fills té, més serveis presta

a la societat i al Municipi, però necessita una casa més gran i, per tant, ha de pagar més lloguer. De fet el Municipi li diu: "Ets més útil? Doncs paga més impostos". I altra vegada pensa aquesta família: "No hi ha dubte que no em convé tenir tants de fills".

L'Estat té la predilecció dels impostos indirectes, però en virtut de la llei de la difusió de l'impost, el mateix té que siguin directes com que siguin indirectes. Cada u pagarà proporcionalment a ço que compra. Però el que compra no sempre és proporcional a ço que té i sempre ha d'ésser proporcional a ço que necessita i necessita més com més fills té.

Si no anem a una rectificació en la forma de distribuir els impostos, l'Estat castiga el sacrifici, encoratja l'egoisme, eximeix de càrrega a aquell que li escamoteja ço que necessita i aclapara aquell que

el serveix. Això és odiós, injust i d'una lleugeresa que indigna.

Heus aquí un altre sector de la nostra política social que és completament erm, millor dit encara, terra calcigada que ningú no ha conreat, on els rèptils s'amaguen sota els matolls.

Jo el denuncio d'aquí estant a la consideració dels homes generosos que somnien en una societat millor.

Es, demés, un camp extens per a l'acció social dels catòlics.

SEVERÍ AZNAR

El nostre il·lustre amic, el notable publicista Severí Aznar, ens va trametre aquest article quan ja havia entrat en màquina l'extraordinari de Nadal. Avui ens honorem publicant-lo.

El Gran Desconegut ⁽¹⁾

Com més hom tracta el nostre poble, més hom es persuadeix que veritablement, per a ell Jesucrist és *el Gran Desconegut*. No, no se'l coneix a Jesucrist!

Fa vint segles que es passeja a través de l'humanitat, irradiant benèfiques resplendors, i una gran massa de l'humanitat no el coneix, s'obstina a no voler-lo conèixer. I que sigui precisament la gran majoria de les classes populars la que avui sembla estar més allunyada del coneixement de Jesucrist!

Predicant al poble hem contat més d'un cop aquells cas esdevingut a la barriada d'una gran ciutat fabril: un bon senyor parlava amb un obrer; en la conversa li féu esment mantes vegades de Jesucrist. L'obrer, al cap d'una estona de conversa, interrompé dient: "Qui és aquest senyor? jo mai he treballat en la seva fàbrica". Aquesta ignorància tan grollera no serà potser freqüent entre el nostre poble, però jo us dic que és sí universal, lamentable, increïble la ignorància respecte a l'amabilitat de la persona del nostre Crist, respecte a la seva vida, la seva doctrina salvadora, la seva Divinitat, la seva influència social...

Es desconsolador constatar aquest fet quan anem pel món predicant el Sant Evangeli. La dissipació, la frivolitat, l'engrescament per les lectures novelles allunyen el nostre poble de l'estudi de la persona i de l'obra del nostre amabilíssim Salvador. Però cal dir tota la veritat: nosaltres els ministres de Jesucrist també hi tenim la nostra part de culpa: el coneixem poc, l'estimem poc a Jesús i sobretot no presentem al poble en les nostres predicacions el Crist de *primera mà*, el Crist evangèlic, el Crist de Betlem, de Nazaret, el Crist de les paràboles i dels miracles, el Crist de les benaventurances, el Crist

dolorós del Divendres Sant, el Crist eternalment Triomfador del diumenge de Pasqua.

A Jesucrist quan se l'arriba a conèixer, forçosament se l'estima. Per això Sant Ignasi en els seus Exercicis fa repetir dotzenes de vegades la mateixa petició: "Senyor, que jo conegui Jesucrist, per tal que coneixent-lo, l'estimi i estimant-lo l'imiti i el segueixi".

Cal, doncs, posar el poble en contacte amb la persona de Jesús. Cal afavorir i secundar tot el que contribueixi a fer-lo conèixer: la difusió del Sant Evangeli i dels Comentaris bíblics, i per damunt de tot l'Obra dels Exercicis en complet retirament, que és on — deixades per uns dies les terrenes preocupacions — se'ns apareix la visió captivadora del dolcíssim Salvador.

* * *

Això sí, cal comptar amb el fet de sempre: i el fet és aquest: que sols arribaran al coneixement de Jesús i de la seva doctrina i de la seva obra *els infants*, "parvuli", com diu el mateix Jesucrist. Mai seran il·luminats per les resplendors de les grans revelacions evangèliques els superhomes de l'intel·lectualisme humà. Jesucrist ja ho té profetitzat: "Aquestes coses són amagades als qui es tenen per savis i per llestos". O Jesús, Déu Infant! Feu-nos infants: infants per la nostra ingènua simplicitat davant de la vostra paraula infallible; infants per la desconfiança en les migrades forces de la nostra intel·ligència.

RAMON M. DE BOLÓS, S. J.

(1) Aquest article de l'il·lustre jesuïta P. Bolós, el vàrem rebre quan ja havia entrat el número extraordinari en màquina.

Curs de segur obrer

Professor: D. Josep Maluquer, Conseller-Delegat de l'Institut Nacional de Previsió.

blica Argentina, amb el gran Bunge, ens donarà mostra d'aquesta zona social del Retir.

* * *

Càtedra: Ateneu Igualadí de la Classe Obrera.

Tema I

POLÍTICA SOCIAL DE PREVISIÓ

(Conclusió)

El Segur clàssic significa una organització per a produir el segur en la millor forma possible. El Segur general de Pensions tendeix a assolir-les amb major eficàcia de tarifes.

Però encara que en el segur obrer s'obtingués una pensió raonable, això no seria suficient perquè existís una veritable política social de previsió. Entre el segur clàssic contribuint al benestar dels seus afiliats i el segur social contribuint al benestar de la classe obrera per la suma del benestar dels seus individus, no hi veiem diferència. En canvi, si la zona social s'estén, llavors la diferència és ben palesa.

Per exemple: les Caixes alemanyes del Segur d'Invalidesa indemnitzen molts accidents del treball. Però no solament atenen això, sinó les col·locacions financiero-socials de llurs fons per a una obra de profilaxi social. En 1908 havien ja dedicat més de 250 milions de marcs a préstecs per a cases econòmiques, 90 milions per a hospitals i sanatoris populars, 150 milions per a obres de foment de la higiene pública, etc. És a dir, en el segur social hi ha una zona social que poden utilitzar els que participen directament del segur, i els altres. Poc faria un obrer amb les modestes anticipacions anyals del retir del valor actual de la seva pensió; en canvi, aquestes quantitats atomitzades si es reuneixen signifiquen els fons de reserva del retir obrer, són la força gran de la Hisenda social, que pot obtenir importants resultats col·lectius.

L'experiència així ho diu de diferents institucions a Espanya; per exemple, la Caixa d'Estalvis de la Diputació de Guipúzcoa que, a semblança de la de Milà, porta a cap importants millores rurals i urbanes; la Caixa de Pensions de Catalunya amb el Sanatori de Terrassa, Institut de la Dona que Treballa, edificis escolars, etc. I dins de poc, la Repú-

La Previsió social en forma de Segur suposa l'aplicació complida de les lleis matemàtiques.

Convé advertir que en parlar de lleis matemàtiques no ho fem en la forma o sentit inflexible dels actuaris clàssics, sinó dels moderns actuaris, que han donat una flexibilitat social a les fórmules tècniques del Segur, per exemple, Cheysson a França, Frederic Shaw a Espanya, i el senyor Lefrancq.

El Segur és una fórmula matemàtica de solidaritat social, com veurem en altra lliçó.

Com s'apliquen aquestes lleis matemàtiques? És elemental que els càlculs de possibilitats suposen importants masses per a la seva més perfecta aplicació, segons l'indole del segur; així el de vida i renda vitalícia requereix les masses més extenses possibles; i no tant el de malalties o incendis. I per això el primer, generalment, exigeix Estats, i el segon cap en regions i fins ciutats o pobles.

Amb el que portem dit és evident que l'aplicació del retir obrer suposa millor una actuació el més extensa possible a base de Caixes regionals i d'una Institució coordinadora i directora. I per això, si es té compte de donar camí a la Comissió Paritària Nacional de Previsió i als Patronats socials de Previsió, s'haurà portat a cap una tasca meritòria i patriòtica.

* * *

L'aspecte tècnic del Segur s'enllaça estretament amb el tècnic político-administratiu.

I així com l'Institut interpreta el llenguatge actuarial i el diu al poble, i expressa les aspiracions populars als actuaris, així també en els desenrotllaments d'actuació descentralitzadora té el sentit de la vida pròpia per a relacionar-la amb el Ministeri.

Per aquesta raó res no hi ha de més eficaç que tenir una institució afecta al ministeri que practica a la vegada el segur i que requereix, per al reassegur parcial, que estiguin en relació les operacions de totes les regions en la part d'operació reassegurada en l'Institut per als efectes de la bonificació de l'Estat.

* * *

Aquesta és la política social de Previsió en les seves bases fonamentals. Tota ella és obra d'entusiasme per la idea de la ponderació indicada abans entre allò que es deu a l'actuació de l'Estat i a la del poble considerat en el seu conjunt orgànic.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

La Rifa

Hom deu suposar que, enemic com és del joc el Govern, ha de fer els possibles per anar, de mica en mica, desavesant el públic de la grollera afició al joc oficial, la Rifa; i que si de cop i volta no la suprimeix, si no l'ha suprimida ja, és solament per tal d'evitar una topada massa forta amb l'esmentada fol·la afició de les gentes d'Espanya a trobar-se *un beau matin* que, sense altre sacrifici que unes quantes pessetes, sense posar-hi gens el coll, hom s'ha fet ric o, quan menys, ha arreplegat una suma de diners falaguera, i que li permeti d'anar al cine, als *music-halls* i, per damunt de tot, als *toros*.

Si per motius que cal respectar, no hi ha res, encara, ni pensaments, de l'alludida supressió, la Providència, que tothora vetlla damunt nosaltres, ha fet enguany, per passiva, quelcom suficient a obrir els ulls del catalans, si és que no volem seguir tenint-los clucs en aquesta com en tantes altres coses.

El fet que als vint-i-quatre o vint-i-cinc milions de pessetes desemborsats pels barcelonins en cerca de la *grossa* de Nadal, hagi correspost l'atzar (providencial com deïem suara) amb premis que no deuen

sumar ni la millèsima part del diner llençat a les administracions de loteries, hauria d'ésser prou per apartar la gent de casa *in aeternum* de semblants administracions; per fer cloure a *jamaïs* les bosses dels ciutadans a totes les jugades de Loteria. És de témer, però, que, malauradament, no serà així; és de pensar que tants milers de ciutadans que no tenen una pesseta per a obres benèfiques i deixen seguir sense llets, ni medicines ni aliments els pobres hospitalitzats, continuaran llençant bones quantitats de moneda a les administracions de Loteria.

I no deixa d'ésser notable que hom segueixi tan aficionat a despendre diner positiu cercant el bon humor de l'atzar; perquè si qualsevol dels qui llegeixen aquestes ratlles, surt al carrer, crida un centenar d'homes i els diu: "Doneu-me un duro cada u de vosaltres, jo faré les sorts i vos en repartiré, per sort, cinquanta i els altres seran per a mi", ja podria donar-se per satisfet, el rifaire improvisat, si no l'apedregaven; i, no obstant...

VÈRAX

La festa dels Sants Reis

La festa dels Sants Reis és celebrada amb joia i alegria, però pocs són els que saben el significat de la festa i dels tres personatges que adoraren Jesús.

Ens conta l'evangelista St. Mateu, amb la seva senzillesa i claredat, el fet que comentem. *Havent, doncs, Jesús nat a Betlem de Judà, en temps del rei Herodes, heus aquí que arribaren de l'Orient a Jerusalem uns Magos, preguntant: On és el Rei dels Jueus qui és nat? perquè hem vist la seva estrella a l'Orient i hem vingut a adorar-lo... Quan veieren l'estrella s'alegraren amb gran alegria. I entrant dins de la casa trobaren el Nen amb Maria, la seva Mare, i postrant-se l'adoraren; i oberts llurs tresors, li oferiren com a present, or, encens i mirra (1).*

I, efectivament, els Magos, revestits de la pompa oriental tan majestuosa i imponent, vingueren de llunyes terres a oferir en senyal d'homenatge llurs tresors a un infant mig desnú, pobre, ajegut en la falda de sa Mare i en una establia enrunada de la ciutat de Betlem.

Els Magos no eren reis; la fantasia popular els ha revestit de reialesa, i no eren pas així encara que de certa mena també fossin reis. Eren més que reis en l'ordre religiós i polític i eren reis poderosos en l'ordre de la intelligència. Els Magos no eren reis, però eren mestres i senyors dels reis; se'ls consultava en els afers, es venerava la seva paraula i sols ells podien dar consells i ésser directors de pobles, puix llur governament i sa força pervenia de posseir la saviesa. Savis, ço és, homes posseïdors dels tresors de la ciència, i el poble els anomenava Magos amb la creença que llur saber els venia de son tracte amb les pràctiques de la màgia llavors molt de moda en les regions orientals. Els reis d'aquells temps eren

guerrers i després de guerrear es donaven al vici i al plaer, car els dominava la matèria. Els Magos, entremig d'aquells regnats omplerts de sensualisme i matèria, eren l'esperit, la força intel·lectual, la flor dels homes, l'únic mestratge que té valor real. Doncs bé, l'esperit, la força del saber, la riquesa, la ciència, venien a adorar, humiliant-se, un tendre infantó, un Infantó que duia en son si totes les grans deses essent l'únic sapient i fort, el Rei de reis i Senyor dels que dominen, el diví Jesús. La ciència als peus d'un Infantó! Gran lliçó per a molts dels nostres savis! Aquell acte d'humil adoració els valgué la corona de la santedat.

Què li oferiren a Jesús els tres Magos tan rics i tan savis? Or, encens i mirra. Què significaven aquests presents? Aquells presents tan galanament oferts tenen una gran lliçó per a tots els cristians. Diu el venerable Lluís de Granada, el mestre de l'ascètica castellana: *Els oferiren or que és el més formós dels metalls; tu, cristià, ofereix caritat i amor, que és la més formosa de les virtuts. Els oferiren encens, que quan es crema puja enlaire amb suavitat apartant les males olors; tu, cristià, ofereix l'oració que alça el cor de la terra al cel i va contra totes les males passions del cos. Els oferiren mirra amargant, més saludable i de suau olor; tu, cristià, ofereix un cor penedit i un cos mortificat.*

Però la festa dels Sants Reis hauria d'ésser celebrada per tots aquells que conreen la ciència. Els Magos tenien el mestratge de la saviesa, no pas el de la reialesa; la ciència, doncs, ha d'honorar-los degudament i oferir per mitjà d'ells, a Déu, els presents que llavors en l'establia de Betlem els Magos li oferien. I per ço als peus de Crist presentem-li com a or, el treball acurat i pacient de les investigacions científiques; com a encens, la possessió de la veritat que la ciència ha de cercar sempre; com

(1) Del llibre *El Sant Evangeli*, editat pel Foment de Pietat Catalana.

a mirra, totes les fatigues i contrarietats a què condueix tot esforç científic honradament executat. Això li deu donar la ciència a Jesús el dia de la festa de l'adoració dels Sants Reis. I també en aqueixa festa deuen els savis, els mestres i tots els aimants de la ciència oferir llurs presentalles, amb el cor pur i amb l'ànima santificada, a l'Infant Diví, l'únic savi i mestre i senyor de tota ciència i a qui devem la nostra vida i el nostre valer.

Savis del món! Honoreu amb fe i amor els tres Magos de l'Orient i, com ells, també vosaltres humilieu-vos i seguïu son sant exemple, tan digne i útil d'ésser imitat i seguit i fins de formar tota la vostra vida, en eixos temps presents amaratats de dubtes, de falsies, d'hipòcrites afirmacions, de científiques negacions i de covardes apostasies.

J. M. SERRA DE MARTINEZ

El respecte a la dona que treballa

Es molt freqüent veure en establiments públics, i àdhuc en organismes oficials, senyoretas que ocupen discretament els llocs que abans eren exclusivament reservats als homes. Aquestes senyoretas no treballen per a exhibir-se sinó per a guanyar-se honradament la vida. Algunes d'elles mantenen els pares malalts i vellets o bé els germans petits.

Una donzella sotmesa a la llei dura del treball, que pasta el nostre pa de cada dia amb la suor del seu front, hauria d'ésser, si més no, respectada, però dissortadament no és així.

Hi ha joves, i altres que ja no ho són, que tenen tan desenrotllada la imbecilitat que creuen que a les noies que treballen se'ls pot dir tota mena de grolleries.

Ens hem indignat més d'una vegada veient aquestes pobres noies voltades d'un vol d'espargers. En un dels més grans establiments de Barcelona, cada dia hi anava un vell a comprar-se uns quants per a aprofitar l'avinentesa de poder dir impunement unes quantes grolleries a la noia que els venia. Davant de tanta degradació, un home es pregunta si aquest no serà un de tants casos patològics dignes d'estudi que presenciem diàriament en les grans ciutats.

En un organisme oficial hi ha una mecanògrafa que es veu continuament assetjada pels que freqüenten aquella casa. No sé qui és, ni com es diu, però he de suposar que si treballa és perquè ho necessita. Per què, doncs, molesten i importunen una noia a la qual les necessitats de la vida obliguen a abandonar la llar i a sotmetre's a la disciplina del treball? El més trist és veure homes casats que bromejen no gaire discretament amb aquestes noies i diuen coses que si tinguessin una mica de seny no haurien de dir.

Algú potser exclamarà: Si no són respectades que no treballin. I amb quin dret poden negar a una dona que es guanyi honradament la vida? Per què no pot la dona, igualment que l'home, pastar amb l'esforç i el sacrifici el nostre pa de cada dia? Si totes les dones que no tenen mitjans de vida seguissin el camí honrat i ennoblidor del treball, no hi haurien tantes famílies que s'han esfondrat sota el pes feixuc de la concupiscència i del vici.

Deixeu treballar les dones, que el treball no és cap cosa denigrant.

Les dones, diuen, ocupen alguns càrrecs que són impropis del seu sexe. Certament que hauria de reglamentar-se el treball de les dones, però és que no hi ha també homes ocupats en càrrecs im-

propis del seu sexe? Voleu dir que els homes fan gaire goig darrera un taulell venent exclusivament articles de senyora? És gaire edificant veure un dependent parlar amb una senyora sobre vestits que imposarà la moda i discutir els metres que necessita per a fer-se un abric?

Si ens haguéssim d'estendre sobre aquest punt, diríem coses massa crues. Més d'una vegada hem presenciats escenes entre les senyores i els dependents, que ens han fet comprendre perquè no hi ha pau ni harmonia en moltes famílies.

Hi ha homes que aparentment semblen seriosos, que quan parlen amb una dona perden la serenitat. I quina pena ens fa aquesta mena d'homes! Tan mesquins són i tan febles, que no poden mantenir-se dignes davant la bellesa d'una dona? Aprenguem a esguardar serenament el rostre d'una dona bella. Siguem homes i no infants. L'home no ha de perdre mai la serenitat ni l'equilibri. Al capdavall, què és la bellesa material? Quantes vegades dins d'un cos bellament estructurat s'hi amaga una ànima mesquina?

La dona o bé és afalagada desmesuradament o bé és menyspreada. Nosaltres creiem que no ha d'ésser ni una cosa ni altra. La dona ha sortit de les mans munífiques de Déu, igualment que l'home i, per tant, és germana nostra. No havem d'afalagar-la, ni menysprear-la. Com podem menysprear la dona, si la nostra mare és la que ens ha estimat amb més tendresa i la que ha fet més sacrificis per nosaltres? Una vegada que Eurípides blasfemava durament les dones, un home del públic exclamà: Que no has tingut mare?

La dona ha d'ésser la nostra companya, però no el nostre ídol. Perdre la serenitat davant una dona, és la feblesa que empeteix més l'home. La dona és un ser que mereix el nostre respecte. Ofendre una dona és cometre una gran vilesa. Respectem, doncs, les donzelles que treballen i no oblidem mai que no són joguines ni divertiments, sinó companyes nostres que es guanyen honradament la vida. Podreu discutir si es convenient o no que s'incorporin a la vida del treball, però tant si sou partidaris com enemics de la seva intervenció, veniu obligats a respectar-les. El respecte que es mereix la dona, no es pot discutir de cap manera. S'equivoquen els que creuen que poden divertir-se amb les noies que treballen.

Els que enganyen una dona, per humil i pobra que aquesta sia, cometem un crim. I els crims tard o d'hora seran expiats.

J. CIVERA I SORMANI

Com a home de bona voluntat

El dia 21 del passat novembre, quan sortia a la llum damunt les planes de CATALUNYA SOCIAL, el quart i darrer article meu de la sèrie *Els morts "socials"*, es produí un fet sagnant que li donava nou valor d'actualitat, confirmant la raó dels meus escrits. Explicaven aquest succés els diaris del 23 dient en resum que en entrar a casa seva, carrer de Girona, núm. 13, el sotscaip de secció de la Catalana del Gas i Electricitat, don Jacint Batlle i Miró, fou agredit per un home, rebent al cap un colp d'un objecte contundent que el féu caure a terra sense sentits. Quan, més tard, els recobrà, va declarar que l'agressió la creia motivada per haver-se negat repetidament a inscriure's al Sindicat Lliure, malgrat les coaccions i amenaces que durant set mesos se li han fet. L'agressor fou detingut; s'anomena, segons un diari, Joan Gascon Toleu; segons un altre, Joan Talon Gascon; pertany al Sindicat Lliure i li ocuparen una porra d'acer folrada de couro, una pistola Mauser amb una bala a dins i dos carregadors, és a dir, el material que acostumen portar els "altruistes" per a fer associar els "egoistes que no volen ajudar els seus companys", segons un senyor contradictori meu definia els obrers que refusen sindicar-se.

Justícia Social, portaveu dels socialistes de Catalunya, en son número del 6 de desembre, dedica son editorial a aquesta salvatjada, contra la qual protesta amb grossos clams. Un crit d'alerta. Als homes de bona voluntat, tal és el títol, i en un paràgraf diu: "*Justícia Social* es vesteix de dol per la data funesta del 21 de novembre i fa una crida generosa a tots els homes de bona voluntat — sense cap distinció de partits ni d'estaments — per al redreçament impetuós de l'opinió pública, per la dignitat de Barcelona, per la definitiva incorporació del nostre poble al concert dels pobles civilitzats". El qui a baix signa rebé dins sobre un exemplar d'aquell número, on aquest article era subratllat amb llapis de color, com donant a entendre que se'l considerava a ell un d'aquells homes de bona voluntat, i que per tant ell era un dels alludits per la crida. Mercès d'haver-me reconegut la qualitat que és la única que ostentar puc. La bona voluntat meva ja fa molts anys que s'esmerça amb continuïtat en la tasca de redreçament de l'opinió pública — i sobretot de la consciència cristiana — en aquesta qüestió tan negra dels crims dits *socials*, i tot justament en són bona penyor els quatre articles de novembre, etapa d'una llarga controvèrsia que té ja molts mesos de durada.

Com a home de bona voluntat, doncs, i tota vegada que m'hi conviden, em plaurà encarar-me amb els redactors de *Justícia Social* per a pregar-los que ajudin ells a la tasca civilitzadora, a la tasca pacificadora. Jo, ho faig des del meu camp, i adreçant-me, com és natural, als meus pròxims. Prediquin ells, amb no menor constància, als del seu cantó, i no desfacin amb una mà ço que edificui l'altra, i no esborrin amb el puny esquerre ço que la mà dreta dretament hagi escrit.

Jo no m'he acontentat de fer apel·lacions al respecte a la vida, de fer reviure els preceptes morals i religiosos que prohibeixen la violència: he llençat

acusacions concretes, no sols contra les bandes d'assassins, sinó contra les teories dels assassins. He condemnat els principis, les doctrines, els falsos-dogmes, la falsa moral, els pseudo-drets i pseudo-obligacions en virtut i en nom dels quals es cometien les agressions i els assassinats. En aquelles falses doctrines està la veritable gènesi dels homicidis, i encara que fossin presos i castigats els materials autors, poc guanyariem si romanien verge de refutació la filosofia al contacte de la qual s'encenen els cervells, s'obturen els cors i les mans van totes soles a cercar l'arma per a engegar-la contra un suposat infractor d'un suposat deure.

Hi ha una filosofia roja, hi han uns principis roigs, hi ha una moral roja. Són les que semblen els atemptats, i que no se'ns vingui amb el lloc comú que es tracta d'una situació especial de la nostra terra, fenomen esporàdic que constitueix excepció dins d'una mundial normalitat obrera. Sens dubte és especial aquesta manifestació geogràfica de la violència, però el cert és que la violència obrera (empro la terminologia del seu propi filòsof) és un fet universal. És un fruit del temps, que neix i madura a cada país amb varietats distintes, segons les respectives característiques racials, psicològiques i les circumstàncies polítiques, però en els fons observem arreu uns mateixos principis i unes mateixes tendències, de manera que tenim la consciència clara que ajudant a la solució d'aquest greu problema de casa nostra, cooperem a l'estudi i a la resolució d'un fort problema humà.

El deure de sindicació i el deure de vaga: vet aquí la teoria productora dels atemptats. Oh, equívoc fatal, d'aquestes concessions hipòcrites de la sociologia i de la jurisprudència social, anomenades dret de vaga i dret de sindicació. Em seguiran els redactors de *Justícia Social* en la crítica i anàlisi d'aquests drets i deures?

L'atemptat del 21 de novembre és una aplicació claríssima d'aquella falsa moral. El dret de sindicació reconegut per tothom, comporta en els obrers el deure de sindicar-se? L'autor de l'agressió contestarà segurament que sí; i afegirà que coaccionant i agredint a un refractari no fa més que obligar al compliment d'un deure obrer estricte. Deure de solidaritat, de companyonia, deure de classe, etc. El dret de sindicació no obliga necessàriament els obrers a sindicar-se? Doncs llavors cau per la seva base tota l'organització obrera que ha exercit l'hegemonia des de 1916 fins a 1920; aquesta organització la potència i la disciplina de la qual han estat tan admirades i cantades i fins presentades com a model i exemple per part d'elements que avui s'escandalitzaran públicament en llegir l'editorial del setmanari socialista, per part dels elements de *Justícia Social* en primer terme.

Lectors i deixebles de *Justícia Social* — em refereixo als nuclis socialistes que avui governen el Centre Autonomista de Dependents del Comerç — han promulgat per a la dependència el deure de "servei obligatori", és a dir, l'obligació de sindicar-se, i han pronunciat també la "pena del desertor" contra els dependents i obrers que no es vulguin ajuntar als

seus camarades en cas de vaga o conflicte (1). Aquesta doctrina ha estat enèrgicament per mi combatuda, però consti que socialistes i amics, i collaborators, de *Justícia Social* la sustentaven, i jo no sé pas que l'hagin abandonat.

Efectivament és certa i coneguda per la premsa l'existència d'un conflicte a la Catalana del Gas i

Electricitat. Tenia dret, doncs, En Jacint Batlle a refusar l'ingrés en el Sindicat que defensava els interessos obrers, els quals, segons expliquen els partidaris de la solidaritat obrera, són els propis interessos d'aquell individu? Si és que no, llavors queda disculpat el seu agressor... i sense fonament l'actitud de protesta del setmanari socialista. Si és que si — com jo crec i defenso — cauen per terra la solidaritat obrera, la consciència de classe, la lluita de classes, el materialisme històric, en un mot, tot el bagatge doctrinal de Carles Marx i dels seus deixebles.

(1) Veure el meu article del núm. 113, 23 juny 1923.

R. RUCABADO

Trista herència

—Pare, us en aneu molt trist!

—Sí; perquè et deixo una trista herència. Guerres, lluites internes, revolucions, fam, misèria, i una corrua llarga d'homes sense seny que seguiran pertorbant el ritme normal de la vida.

La dèria de la crisi

No se sent parlar sinó de crisi.

Serà que el mot crisi està de moda, però el cert és que surt imprès a cada ratlla, acabant per encomanar-nos el pessimisme.

Prou dolent que és el moment actual perquè encara exacerbem el mal amb aquesta paraula.

* * *

I bé, sospitem que és veritat que tot està en crisi.

Ara mateix acabem de rebre una comunicació de l'Oficina Internacional del Treball, de la Societat de les Nacions, anunciant-nos la publicació del volum tercer de *L'enquête sur la production*, els capítols del qual diuen així:

La crise des matières premières.

La crise de l'outillage.

La crise des transports.

La crise des capitaux.

La crise des débouchés.

La crise des changes.

Es veu que a França també tot està en crisi.

I arreu del món també.

Però, gràcies a Déu, anem tirant.

I qui dies passa, anys empeny.

I amb crisi o sense crisi també arribarem a la mort, que és la crisi suprema de la qual ningú no es lliura.

* * *

Molta gent s'aprofita d'aqueixa pluja de crisis per a no fer res.

"Quan passi aquesta crisi..."

"Quan es solucioni aquella altra..."

"Després de veure com queden les coses..."

I passen els dies esperant i ells també cauen en crisi, que és la pitjor de les crisis.

Cal treure'n una lliçó d'aquest fet llastimós. I és molt senzilla.

Evitar tota solució de continuïtat en la nostra vida de treball i de propaganda per més crisis que sobrevinguin.

Superar les crisis, baldament sigui per actes interns de voluntat decidida, és, en certa manera, solucionar-les almenys per ço que més particularment ens pertany.

El consoci del pagès

Avui, camí avall de la serralada, hem trobat el pagès amic que baixava de colgar la darrera embosta de blat. El seu tros de sementer és dalt d'una bresolada de muntanyes, desertes, sense vilatges ni caserius ni cabanes, amb el camí fatigós de dret i xaragallat. L'amic pagès en davallava amb l'esperit joïós com d'aquell que s'ha tret un pesombre del damunt, car no li caldrà pujar-hi més fins a l'horà del segar. Pel juny hi tornarà amb la falç al puny i se'n durà les garbes granades que constituïran la benaurança de la seva llar per a l'hivern vinent.

I qui, mentrestant, haurà fet germinar la llavor colgada en la terra flonja, i haurà fet pujat la tija? qui l'haurà feta créixer i espigar i granar i madurar?

O amic pagès, potser en colgar la sement ja no serves la consciència dels teus mateixos ancestres que quan sembraven es revestien de tota una dignitat litúrgica. El sembrador antic, la imatge del qual trobem immortalitzada en l'Evangeli, imprecava la pietat i benevolença d'Aquell que, en realitat de veritat, és qui et fabrica el teu pa i el pa de tots.

El carreter et construeix el carro, et forja l'arreu forçut, el ferrer, i el mestre d'obres et basteix la llar que tant estimes. Però el gra amb què et nodreixes i peixes el bestiar, qui te'l fabrica? Tu no saps de química biològica, ni de diastases, ni d'accions de la llum, ni d'activitats nitrificadores, ni dels milions de microorganismes que no manes ni governes com el cavall que junys, però que treballen, o meravella!, per tu. Si sabessis el dinamisme de totes aquestes forces restauradores de l'organisme de la

terra, t'adonaries de la teva petitesa, car no podries tampoc imposar-les cap governall directe. Com adreça la vara del carro el carreter, com doblega el braç de l'arada el ferrer, com poleix la teva estança el paleta per tal que et sigui ben amorosa! I tu, un cop la llavor colgada en el solc amb estrènia perseverança, ja no pots fer-hi res més sinó encomanar-te a Déu perquè t'hi faci el que tu no pots fer.

Vet aquí el consoci, el més directe consoci de la teva empresa, amic pagès. De tots els mortals tu ets el que treballes amb més estreta relació amb Déu, Amo i Senyor de tot. Per això la teva fe ha d'ésser més viva, més poc perdedora que en cap altre. I si no creus en Ell, com que palpessis que vulgues no vulgues treballes amb un consoci que ocult i tot et presta un esforç de més alenada, més eficaç que el teu propi, has de creure en la Sort o en la Desgràcia o en altre fantasma qualsevulla al qual rets els homenatges de la superstició.

Ésser supersticiós i creure en la Sort o en la Desgràcia per un sentiment fatalista, heus ací la pitjor dissort i desgràcia, la més dura punició al pagès sense fe. En la creença en aquells fantasmes o forces ocultes naufraguen totes les seves altes virtuts. Qui amarà la terra i s'hi aplicarà amb sollicitud i es junyirà voluntàriament al treball heroic i aguantarà les més dures privacions per donar-li tot el que li calgui i tindrà prou perseverança per esperar setmanes i mesos fins que llevi profit, si creu que tant d'esforç és ineficaç, car al capdavant reeixirà o no reeixirà segons hom jugui amb sort o amb desgràcia? I ja que Déu no pot recompensar el sem-

brador que nega la cooperació d'Ell a la seva obra, aquest acostuma sempre a sortir desgraciat. La manca d'èxit en tota empresa és la punició del que creu en la fatalitat.

Car, amic pagès, en les entranyes de la teva alta vall sembrada, tan quieta, només torbada de festa en festa pels glapits dels gossos i els clams dels caçadors, si sabessis escoltar hi sentiries l'enrenou formidable de la més gran fàbrica de ciutat. Diràs tal vegada que la pluja i la llum i el vent i el fred i la calor i aquells milions de microorganismes mouen de nit i de dia la teva fàbrica, el teu camp sembrat. Però t'oblides de l'operari màxim, del veritable majordom que dirigeix i fa treballar tota aquella munició d'operaris. No és la Sort ni la Desgràcia, el majordom. És Déu. Sense Ell aquells operaris no treballarien. I aquests que tu no pots manar més que fins a un cert límit, i ells no poden obeir-te fins a un cert límit, obeeixen absolutament Aquell en qui de vegades o tot sovint no creus gaire. És just,

doncs, per tal com no pagues ni recompenses de cap manera els innúmers operaris de la teva fàbrica, que satisfacis els delmes deguts a Aquell que et fa de veritable majordom.

Gaubà't, amic pagès, en el recolliment de la llar, vora el tió encès, tot voltat dels teus mentre a fora gemega el torb hivernal i bat la pluja i cruixeix l'arbreda; gauba't que tot treballa per tu, per fer-te llevar la sembrada. Però vulgues pensar també, almenys una mica cada vetllada, en l'Amo del vent i de la pluja que et fa més amorosa la llar, vora el tió ardent. I quan pel juliol, enfilat dalt de la batedora, auriolat per la polsina d'or, vegis vessar de la boca trepidant de la màquina el raig munífic del blat, en aplegar-lo vers el graner, sàpigues flectar-te i plegar les mans en acció de gràcies a Aquell que tan bé ha sabut curar del teu esplet durant la llarga temporada... i sempre!

ANGEL GRAU

L'orgull

L'orgull és una de les passions més ridícules que sovint ens domina. Si meditéssim bé els nostres actes, no es possible que fóssim orgullosos. Orgull de què? Sou orgullosos perquè sou intel·ligents? Qui us ha donat la intel·ligència? Ho sou tal volta perquè poseu béns de fortuna? Amb diners podreu comprar honor, plaers, però no comprareu ni un bocí de glòria. Penseu que la riquesa és una responsabilitat, i que si no heu sabut esmerçar-la bé, Déu us demanarà compte dels vostres actes. No doneu gaire importància a les riqueses. És clar que si sou rics sereu afluents pels vostres amics, però penseu que la felicitat no la dona el diner, sinó la pau del cor.

La vida és molt curta. Si fos eterna, es comprèn que ens preocupéssim d'amuntegar or, però si és efímera com el perfum d'una flor, com podem pensar massa en les coses transitòries d'aquest món? Un dia la mort trucarà la nostra porta i haurem de deixar-ho tot: amics, riqueses i família. I digueu-me, de què us haurà servit l'orgull i la vanitat? És clar que hem de tenir aspiracions i cercar el nostre millorament, però fem-ho sempre amb una gran humilitat. L'orgull de vegades es presenta disfressat amb el mantell de la dignitat. Hi ha gent que diu: la meua dignitat no em permet de fer tal cosa, però en el fons no hi ha res més que orgull. Dignitat és qualitat de noblesa i lleialtat i orgull és vanitat, arrogància, supèrbia. Hi ha homes que volen ésser sempre consultats i si no feu les coses tal com ells desitgen, s'enfaden. Per dignitat deixen d'assistir a un acte en el qual ells voldrien representar el primer paper. Per dignitat no volen parlar de les coses que s'han fet sense llur consentiment. I cregueu-me, tot això no és dignitat, és orgull. No ens hem de creure mai imprescindibles. Si nosaltres moríssim les coses continuarien de la mateixa manera. Per gran que sigui el nostre talent i per immensa que sigui la nostra riquesa, els homes poden prescindir de nosaltres. No vulguem, doncs, tenir la pretensió d'imposar-nos i d'oblidar que es fan les coses tal com nosaltres voldríem. Si som humils i

tenim talent, el nostre triomf serà més llunyà, però més definitiu. Si arribem a triomfar no caurem, perquè el nostre prestigi tindrà una base sòlida. Els vanitosos s'enlairen ràpidament, però cauen com les volves que fan volar les ventades.

J. C.

El nostre extraordinari

Sense fer cap mena de reclam, al cap de poques hores de sortir al carrer, restava exhaurida l'edició. Aquesta cooperació dels elements catòlics d'arreu de la nostra terra ens encoratja a seguir treballant amb coratge i ardidesa. Agraïm fonament les felicitacions que havem rebut per l'èxit que ha assolit el nostre extraordinari i donem moltes mercès als col·laboradors que ens han honorat amb llurs articles i han contribuït amb llur esforç a la propagació de la nostra revista.

Per a celebrar l'èxit assolit durant l'any, els redactors de CATALUNYA SOCIAL i un estol de bons amics es varen reunir dissabte darrer al Victòria Hotel, sota la presidència del doctor Llovera i de don Ramon Albó, Consiliari i President, respectivament, d'Acció Popular.

Entre altres assistiren al banquet els senyors Nadal, Alandi, Manich, Roca, Gich, Civera, Rucabado, marqués de Balanzó, Maspons, Vila, Jené, Guilera, Muniesa, Negre, Quelus, Viu, Orts i els senyors Dalmases, Perpinyà i Clavell en representació dels Estudiants Catòlics.

El senyor Albó felicità els redactors de CATALUNYA SOCIAL per la seva actuació fecunda

El Vice-president d'Acció Popular, senyor Pla i Daniel, no pogué assistir a l'acte, però va tenir la gentilesa de trametre una caixa de cigars perquè fossin repartits entre els assistents.

No cal dir que fou molt agraïda la seva atenció.
Grans mercès a tots.

D'ací i d'allà

Sense fer dringar els platerets del reclam, hem allargat les ales de CATALUNYA SOCIAL per tal que pugui volar més lluny.

Nosaltres no fem com molta gent que promet molt i no dona res.

Aquí teniu, estimats llegidors, una CATALUNYA SOCIAL amb la façana nova.

Però no creguéssiu pas que l'havem reformada exteriorment per amagar les runes, com les senyores que han abandonat ja el món daurat de la joventut i es tenyeixen el cabell perquè ningú sàpiga l'edat que tenen.

No; sota d'aquesta llarga túnica que ens hem posat al damunt amb l'alegria que donen les coses noves, hi batega un cor roent i un esperit flamejant.

Qui ens vulgui seguir que ens segueixi.

* * *

Ja han passat les festes de Nadal.

Per a molta gent el Nadal no és altra cosa que una taula ben parada i un gall dindi ben farcit.

Seria curiós saber els quilos de magnèsia que s'han venut aquests dies!

* * *

Es un fet ja la construcció del túnel subterrani per on passarà el tren elèctric del carrer de Balmes.

Ho celebrem. Els que més contents estaran d'aquesta concessió que ha fet graciosament el Directori a la ciutat de Barcelona, seran els guardians urbans.

Aquests guàrdies simpàtics, que de lluny semblen llagostins, passen hores i hores al costat de la via amb aquell ciri que no crema a la mà, vetllant per la seguretat dels ciutadans.

Llàstima que l'Ajuntament no faci també posar un guàrdia davant dels autos, amb una canya a la mà, apartant els vianants.

Es de l'única manera que podríem travessar tranquil·lament els carrers, sense el perill de deixar damunt l'empedrat una cama o un braç.

Com ens ho manegàriem amb una sola cama o amb un sol braç!

Sense cap encara hi ha gent que ha tingut l'habilitat de poder viure i obtenir alguna ganxeta.

* * *

Al teatre Novetats s'ha cantat per primera vegada en català l'òpera *Terra baixa*, del poeta Guimerà i del músic alemany Albert.

Els adaptadors de l'òpera han tingut de fer algunes esporgades.

.....

.....

* * *

Sembla que aquell projecte, que ha mogut tant de soroll i que consistia a fer desaparèixer els carrers més típics de la nostra ciutat, s'ha fet fonedís.

Hi ha coses que no es poden fer encara que un hom sigui nebot de l'oncle Sam, que és un dels oncles més influents del món.

Ja està bé que un hom passi el temps pintant aquarel·les, però havent-hi tants paisatges per pintar, que deixin viure sota la pau de Déu els vells carrers de la ciutat.

* * *

Ja s'ha inaugurat el Metro!

Ara ja podem dir que Barcelona és una ciutat europea.

L'únic que ens manca és una mica d'alegria.

Però amb temps i palla maduren les nespres.

* * *

Aquest any la rifa se'ns ha ben rifat.

Barcelona jugava vint-i-sis milions de pessetes i no ha tret res.

A nosaltres no ens ha sorprès no haver estat afavorits *por la suerte*, que diuen els tècnics, perquè no jugàvem ni una pesseta.

Si tothom hagués fet com nosaltres, la desil·lusió no hauria estat tan gran.

Quan passàrem per les Rambles i vàrem veure tants desvagats davant les pissarres, teníem desigs de pujar dalt d'un tramvia i cridar ben fort: Visca el treball!

* * *

A la Rambla de Canaletes hi ha un petit teatret a l'alçada d'un segon pis, dins del qual cada dia s'hi exhibeixen uns *maniquies vivientes*.

Alcen la cortina i surt a escena una noia amb un abric de pells que fa venir fred, i dona voltes i voltes i fa unes contorsions estranyes com si no es trobés bé.

No seria millor ensinistrar una mona i fer-la sortir a escena amb l'abric de pells?

Si els maniquins fan *moneries*, que més indicada que una mona per exhibir vestits!

El que passa

ESPANYA ENDINS

Obrim l'any 1925 amb els mateixos interrogants de l'any 1924. Es veritat que ja es pot respondre quelcom respecte l'interrogant del Marroc, d'on han vingut llicenciats, recentment, els soldats del 21, però n'hi ha molts d'altres d'interrogants...

L'aspecte internacional del problema marroquí ha millorat.

... bona part de les nacions solvents.

Què vénen a ésser de deu anys ençà els primers ministres de tots els Governos que van succeir-se en les esferes del poder, més que uns dictadors disfressats de legalisme i apuntalats en la suprema raó de la salut pública?

Itàlia ha estat el teatre en què aquest fenomen general polític que estem notant i comentant, ha tingut una plasmació particular més colpidora i exemplar. La invasió soviètica o comunista, arran de la pau, posà en perill la nació. La societat italiana sentí, com ara la de tot Europa, trontollar tots els seus fonaments, i davant del perill de mort, la vida s'alçà ardida, abassegadora. Les forces socials anorrearen les polítiques. S'improvisaren cabdills i exèrcits, armes i municions... I triomfà el sentit de l'ordre i foren batuts els exèrcits de l'anorreació social.

Quelcom de força semblant i en camp tan vast com l'indicat s'està iniciant ara. I és l'any nou, com abans hem indicat, qui té de dir-nos si Europa repetirà la lliçó italiana a les allaus de la moderna barbàrie vingudes, com les de l'antiga, dels països del Nord, o vindrà sobre la història contemporània un altre capítol de sang i runes com l'escrit pels Atils legendaris...

Si en té de coses per dir-nos l'any de gràcia de 1925!

J.

ESPANYA ENFORA

Un dels problemes cabdals de què l'any 1924 fa hereu a l'any 1925 és el de la Rússia soviètica. El poder difusi del comunisme rus ha posat en perill l'estabilitat de tots els Estats que s'anomenen, en la parla dels partits socials-revolucionaris, burgesos o capitalistes, fonamentats, bé o malament, en els principis bàsics de la civilització cristiana. El perill comú i la natural temença han fet ço que la raó d'Estat i la prudència política no saberen fer quan la mala planta del sovietisme no havia arrelat encara i era cosa relativament senzilla ofegar-la.

La Lliga de les potències cristianes contra aquest immens perill va fent-se quasi automàticament per la força mateixa de les coses. Es inútil que ningú s'hi oposi. França va de mala gana a remolc d'a-

questa Lliga que moralment capitaneja Anglaterra, però els Estats danubians i les Repúbliques independents del Bàltic hi van ardidament.

El modern exèrcit de Salvació Nacional contra els nous barbres de la civilització no tardarà a ésser integrat per totes les forces que la sostenen. No és altre el secret de totes les dictadures que avui dia governen ...

...

...

...

...

...

CALENDARI

de l'Obra del Bon Mot

a dues tintes, amb magnífiques caricatures d'En Cornet i En Mallol per a cada mes.

Conté màximes i sentències populars escollides.

Al vici de renegar, que taca mils llavis, milers de Calendaris que serveixin de remei, durant un any.

Es ven al preu de 0'60 ptes. l'exemplar. Tot excés de deu exemplars, a 0'50 ptes. cada un.

Pot demanar-se a l'Obra del Bon Mot. Carrer Cameros, 3, principal, segona

Noticiari

ESPANYA

Un col·lega posa de relleu la importància que té el padró d'habitants de Barcelona que ha de portar-se aviat a cap, recomanant que es faci perfectament, enumerant els avantatges que té individualment per a tots els veïns i llurs famílies.

—A l'Asil Empar de Santa Llúcia, per a cegues, organisme de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, es celebrà la festa patronal amb solemnes cultes religiosos i amb el repartiment de premis d'aplicació a les asilades cegues alumnes de les classes literàries i de música.

Amb motiu d'aquest darrer acte, tingué lloc una interessant sessió literàrio-musical en la qual les asilades cegues A. Gofí, J. Edo, M. Segura, A. Vendrell, A. Capellas i C. Coll, recitaren bellament selectes poesies, executant magníficament les alumnes de l'Escola de Música inspirades composicions a violí, violoncel, arpa, piano i harmònim, i cantant l'orfeó de Santa Llúcia, amb tota perfecció, alguns himnes. L'asilada J. Abril, en nom de totes les seves companyones, llegí un sentit discurs original, escrit en Braille, fent constar llur viu agraïment a la Caixa de Pensions, a les religioses Carmelites i als professors que amb tant de zel les instrueixen.

El director general de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, senyor Moragas, i el subdirector, senyor Boix, que presidien l'acte, pronunciaren breus paraules, corresponent a les nobles manifestacions de les noies cegues asilades i expressant la satisfacció de la Caixa de Pensions per l'abnegada tasca de la Comunitat de Germanes Carmelites i dels distingits professors de les classes de música, que tan positius resultats obtenen en l'educació especial de les cegues.

—En virtut d'haver estat anul·lades les eleccions que pel febrer de 1923 s'efectuaren per a renovar els càrrecs de vocal electiu i suplents de la Junta local de Reformes Socials (avui Delegació del Consell de Treball) de Barcelona, es convocà a eleccions noves per a renovar totalment la part electiva de l'esmentat organisme, composta de sis vocals patrons i sis obrers, més els seus respectius suplents, pel dia 21 del passat, de conformitat amb el que disposa la Reial ordre de Treball, Comerç i Indústria, data 22 de novembre passat (*Gaceta* del dia 3 de desembre).

—Al "coto" miner d'Aller (Astúries) s'ha constituït una entitat titulada Joventut Catòlica Minera que compta ja amb més de 700 afiliats. Els seus primers actes prometen una vida robusta i ben orientada.

—Ha passat a millor vida aquí, a Barcelona, un dels homes que al darrer terç del segle XIX fruí de major, però corrosiva, influència en la massa obrera de Catalunya: En Josep Roca i Roca. Des de dos setmanaris catalans, el nom dels quals ni volem reproduir en aquestes columnes, durant llargs anys féu les campanyes més innobles i més sectàries que hem conegut. Horroritzava llegir els escrits firmats per P. K., firma que aleshores era pecat llegir sense permís. A ell es deu principalment la descristianització dels obrers catalans. Per la misericòrdia de

Déu ha mort penedit i sacramentat. Era caritatiu i tenia algunes germanes monges. R. I. P. A.

—No ha estat pas ben rebut el canvi d'horari establert des del dissabte proppassat a les barberies. A canvi de tancar-les els dissabtes un xic abans que fins ara, té de faltar-se a la llei del Descans Dominiacal, sagrada i obligatòria per tots cantons, treballant-se tot el matí de la festa.

Són molts els patrons que no han vist amb bons ulls aquesta innovació (imposada per uns quants de la Patronal de Barbers, segons es diu), que ningú no demanava, i poquíssims els obrers —ens atrevim a dir que cap— a qui afalagui substituir una festa tan completa com la del diumenge per unes hores de vaga el dilluns, que no saben on passar-les ni com distreure's. El dia feiner és per treballar.

—L'Assemblea Catòlica-Agrària, de Segòvia, presidida pel senyor Bisbe d'aquella diòcesi, ha palesat novament el grau de desenrotllament que obtenen els organismes catòlics-agraris a tot Espanya. La Federació de Segòvia ha comprat adobs per més d'un milió de pessetes, ha prestat als socis prop de dos milions i ha girat més de set milions. Les impositcions a la Caixa d'Estalvis s'apropen a un milió. Les màquines agrícoles que facilita estan canviant l'aspecte dels camps. Quin bo dóna de dir-ho.

Molts d'aquests grans avenços es deuen al Prelat i a la clerecia, que el secunda admirablement.

—S'ha publicat el R. D. prorrogant el de lloguers, quelcom modificat. Es suprimeix el tribunal d'adjunts, passant tots els plets a la jurisdicció ordinària i llibertat de contractació d'ara endavant pels contractes que passin de cinc centes pessetes mensuals.

ESTRANGER

El Govern italià ha disposat que en tots els Instituts de Segona Ensenyança presideixi la santa imatge de Jesús Crucificat que els catòlics italians regalaran per subscripció.

—S'ha presentat a la Cambra de Diputats del Brasil un projecte de llei atorgant a les dones tots els drets polítics, àdhuc el d'ésser elegides per a presidentes de la República. Posats a fer-ho, fer-ho del tot.

—El moviment polític feminista a la república de Xile està a punt de culminar amb la concessió del vot actiu i passiu a les dones. Elles semblen entusiasmades, però la premsa no diu si ho estan igualment les llars en què el vot polític femení tindrà repercussions directes...

—La Lliga del Comerç i de la Indústria Alemanyas s'oposa a la ratificació dels acords de la Conferència de Washington referents a la jornada de vuit hores, perquè sense poder treballar més no és possible que Alemanya compleixi els seus compromisos internacionals.

—Ha mort, a San Francisco de Califòrnia, el cap dels socialistes ianquis, Samuel Gompers, que fou un cas desconcertant en la seva actuació de líder obrerista. Es pot dir que era enemic del socialisme, i odiava el sindicalisme i el comunisme, sense que això fos obstacle, sinó al contrari, de portar a cap una actuació obrera fecunda i intensa que li valgué la simpatia i adhesió de tot l'obrerisme ianqui. Era un home governamental.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyoretas*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguafons

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'25 ptes.
- Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914*, per M. Sastre. Pessetes 5.
- La Esclavitud Moderna*, per M. Sastre. Ptes. 3'50.
- La defensa de la Familia*, per R. Rucabado. Pessetes 0'50.
- Angoixes Socials*, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasaola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes 0'25.
- Sobre los estudios sociales*. Allocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, pts. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Ac-*

- ción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i IHm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.

RENOVACIÓN SOCIAL

REVISTA QUINZENAL

Aquesta revista, escrita en castellà, és excel·lent en tots conceptes. Les millors plomes del camp social catòlic hi són aplegades.

Subscripció: 9 pessetes l'any

Redacció i administració: CHURRUCÁ, 3 - MADRID

De venda a ACCIO POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G. - Provença, 157.